

Aké bolo a aké bude nakladanie s komunálnymi odpadmi v obci Prašice?

Odpad produkuje každý jeden z nás a jeho produkcia na Slovensku z roka na rok rastie. Nižšie preto ponúkame prehľad produkcie základných zložiek komunálnych odpadov v obci Prašice za roky 2019, 2020, 2021 a 2022.

Produkcia vybraných zložiek komunálnych odpadov v obci Prašice v tonách.

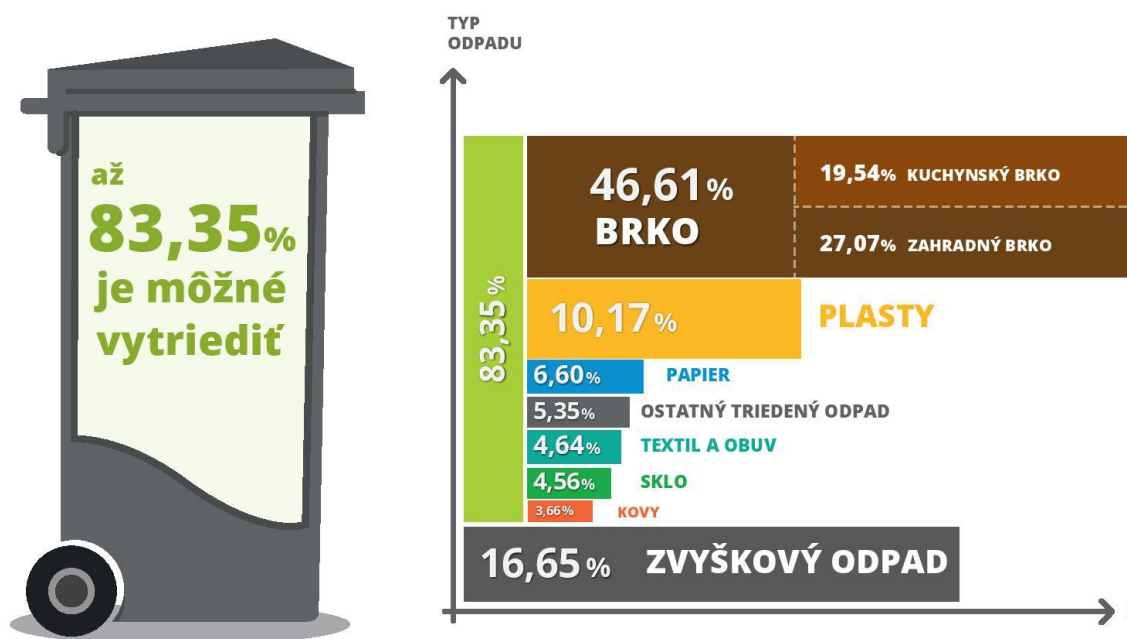
Názov odpadu	2019	2020	2021	2022
biologicky rozložiteľný odpad	177,46	83,22	404,69	295,09
objemný odpad	158,12	145,14	97,89	97,17
papier a lepenka	15,87	17,62	24,45	28,54
plasty	33,94	39,35	49,08	30,767
sklo	24,08	24,56	23,83	21,14
zmesový komunálny odpad	500,56	509,75	529,08	463,76

Za najväčšie pozitívum treba rozhodne považovať **pokles zmesového komunálneho odpadu – teda odpadu, ktorý končí na skládke a pre obec a jej občanov predstavuje najväčšie finančné zaťaženie.** Zároveň však treba povedať, že produkcia zmesového odpadu je naďalej veľmi vysoká a priestor pre jeho zníženie je obrovský. A opäť je to práve zmesový odpad, ktorého cena za likvidáciu každoročne rastie, pričom budúci rok sa udeje na celom Slovensku navýšenie cien. Tento rok je navýšenie spôsobené hlavne nárastom cien pohonných hmôt, ceny práce, servisných prác, energií a inflácie. **Avšak toto navýšenie je iba veľmi mierne v porovnaní s tým, čo nás čaká od 1.1. 2024.**

Rok 2023 sa bude niesť v znamení príprav na rok 2024!

Od 1.1.2024 sa totiž už nebude môcť skládkovať **neupravený zmesový komunálny odpad** tak, ako je tomu v súčasnosti.

Od tohto dátumu bude musieť zmesový komunálny odpad prejsť postupnou úpravou, ktorá v sebe zahŕňa dotrielenie tých zložiek odpadu, ktoré by sa dali ešte ďalej využiť, ako napríklad sklo a kovy. Avšak za najväčší problém slovenského zmesového komunálneho odpadu je vo všeobecnosti **považovaný vysoký podiel biologicky rozložiteľných odpadov** (teda tráva, burina, ovocie a zelenina). Tento trend sa potvrdil aj v analýzach zmesového komunálneho odpadu vykonaných v niektorých vybraných obciach Ponitrianskeho združenia.

(Grafické znázornenie analýz zmesových odpadov v rámci obcí PZO.)

Bio odpad uložený na skládkach tvorí metán - plyn, ktorý je 25 krát škodlivejší ako CO₂. Aby nedochádzalo k tvorbe metánu, je nutné „zelený odpad“ najskôr stabilizovať. Následne sa takýto takzvaný „šedý kompost“ využíva ako rekultivačná zemina na zásyp skládok.

Pre mestá a obce na Slovensku to v praxi znamená, že zmesový odpad bude drahší. Výrazne drahší! Je preto dôležité, aby každý z nás minimalizoval množstvo zmesového odpadu dôkladným triedením v domácnostiach, domácim kompostovaním a využívaním možností, ktoré ponúka zberný dvor v obci a zberné miesto pre zber zeleného odpadu.

Avizované zvýšenie cien odpadov je aj hlavným dôvodom, prečo sa takmer polovica obcí v Ponitrianskom združení rozhodla znížiť frekvenciu vývozu zmesového odpadu z 1/14dní na 1/30 dní. Očakávame, že obce, ktoré zatiaľ neprešli na mesačný vývoz zmesového odpadu, tak urobia od 1.1.2024.

Špecifické problémy niektorých občanov

Aj napriek tomu, že občania triedia maximálne odpad, sú niektoré špecifické situácie, kedy jednoducho domácnosť produkuje odpad, ktorý sa nedá ďalej vytriediť a musí skončiť v zmesovom odpade. Medzi takéto prípady patria najmä domácnosti s malými deťmi, prípadne staršími ľuďmi, ktorí používajú jednorazové plienky. V praxi to znamená, že tieto rodiny môžu požiadať obec o zakúpenie ďalšej načipovanej 120 l nádoby na komunálny odpad.

Váženie zmesového odpadu a jeho evidencia

Keďže zmesový komunálny odpad výrazne zdražie, starostovia obcí Ponitrianskeho združenia sa rozhodli zaviesť váženie tohto odpadu. Obec tak získa presný prehľad o množstve vyprodukovaného odpadu v rámci domácností, presnom počte vyvezených nádob a ich konkrétnej hmotnosti tak, ako je tomu pri vývoze bio odpadu, papiera alebo plastov. Všetky tieto dáta poslúžia obci pre kontrolu zberovej spoločnosti. Zároveň tieto údaje ukážu konkrétne správanie sa jednotlivých domácností pri nakladaní s odpadom. Za posledné roky sa totiž ukazuje, že medzi jednotlivými domácnosťami sú veľké rozdiely v triedení odpadu. Sú domácnosti, ktoré napríklad vykladajú čiernu nádobu na zmesový odpad 1x za dva mesiace a naopak sú domácnosti, ktoré vykladajú čiernu nádobu každý vývoz, prípadne majú viacero čiernych nádob. Tieto rozdiely sa potom prejavujú do produkcie odpadov jednotlivých obcí, čo sa následne prejavuje aj v rozdielnej výške poplatku za komunálne odpady medzi jednotlivými obcami.

Skutočnosť, že niektorí občania odpad vôbec netriedia sa nám opätovne potvrdila aj pri čipovaní nádob na zmesový odpad v našej obci. V zmesovom odpade bolo nájdené značné množstvo bio odpadu, ale aj papiera, skla a plastového odpadu. Treba si uvedomiť, že za vývoz plastu, papiera, skla a kovov obec neplatí žiadne poplatky, pokiaľ sú tieto komodity vytriedené v nádobách na to určených. Ak Vám kapacitne nepostačuje napríklad nádoba na papier alebo plast, môžete si od obce objednať ďalšiu.

Ak Však budete naďalej všetko hádzať do jednej čiernej nádoby, tak zbytočne platíte za niečo, za čo by ste platiť nemuseli!

Cieľom triedenia odpadu je práve minimalizácia množstva zmesového odpadu, vďaka čomu obec a teda aj všetci občania môžu šetriť nielen životné prostredie, ale aj svoje peňaženky. Koľko teda obec zaplatí za odpady v budúcnosti môže ovplyvniť každý jeden z nás.

Večná téma – ako správne triediť odpad?

Plasty + Kovy + VKM – Takmer všetko plastové patrí do plastu! Ide hlavne o PET fľaše, fólie, plastové obaly od potravín (sladkostí a slaností), obaly od drogérie, čistiacich prostriedkov, ale aj plastové hračky a podobne. Ak máte väčšie množstvo plastov, môžete pokojne vedľa vašej nádoby vyložiť aj vrecia s plastovým odpadom. Ak sa potrebujete zbaviť plastových výrobkov väčších rozmerov, určite využite zberný dvor. Spolu s plastami sa zbierajú aj kovy a viacrstvové kombinované materiály = obaly, ktoré ľudovo nazývame „tetrapaky“. Ide o tkz. nápojové kartóny od mlieka, džúsov a podobne.

Čo nepatrí do žltej nádoby - silne znečistené obaly, podlahové krytiny, obaly od nebezpečných odpadov ako sú pesticídy, chemikálie, farby, motorové oleje a pod.

Papier: noviny, časopisy, kancelársky papier, zošity, reklamné letáky, katalógy, kartóny, papierové tašky. Ak máte kartónový papier väčších rozmerov, využite možnosti zberného dvora, kde môžete takýto papier odovzdať.

Čo nepatrí do modrej nádoby – použité plienky a hygienické potreby, nápojové kartóny, alobal, celofán, dechtový papier, kopírovací papier, lepiaca páska, kovové alebo plastové časti papierových výrobkov.

Bio odpad – kuchynský odpad rastlinného charakteru - zbytky ovocia, zeleniny, starý chlieb, tráva, orezky zo stromov, lístie, burina, usadenina z kávy, čajové vrečko, piliny a hobliny.

Čo do hnedej nádoby nepatrí - kosti, zvyšky mäsa, uhynuté zvieratá, exkrementy zvierat, plasty, guma, sklo, cigaretové ohorky a pod.

Domáce kompostovanie (domáce kompostoviská) – ide o najekologickejšiu a pre občana aj o najlacnejšiu formu nakladania s týmto odpadom. Kompostovať môžete rovnako všetko, čo patrí do hnedej nádoby. Ak práve nechováte domáce zvieratá, určite využívajte domáce kompostovanie aj pre zbytky odpadov ktoré vznikajú v kuchyni, teda zbytky, jedál a podobne.

Sklo – sklenené fľaše, črepiny a podobne. Väčšie sklenené predmety môžete priniesť na zberný dvor.

Do skla nepatrí – porcelán a keramika – tento druh odpadu patrí do stavebného odpadu!

Zmesový komunálny odpad - odpad bez možnosti vytriedenia napr. použité detské plienky, naplnené vrečko z vysávača.

Do čiernej nádoby nepatrí – všetko čo sa dá ďalej vytriediť hlavne nie BIO ODPAD a stavebný odpad!!!

Zberný dvor

Na zberný dvor môžete priniesť:

Odpady ktoré vieme ďalej recyklovať:

- opotrebované pneumatiky
- sklo
- papier
- plasty

- polystyrén
- kovy
- komunálne drevo (starý nábytok, použité osb dosky, dosky, okenné rámy, dvere a pod.
- elektro odpad

Odpad ktorý nevieme recyklovať a musíme ho likvidovať na skládkach alebo v spaľovniach:

- nebezpečný odpad
- objemný odpad – odpad väčších rozmerov ktorý už sa nedá ďalej recyklovať napr. koberce.

Mgr. Karin Šimková, starostka obce Prašice